

Jaarverslag De Egeltjes 2012

Inleiding	3
Algemeen	6
Missie	6
Voor Wie?	6
Onze filosofie	7
Dagelijkse werking	13
Een dag bij de Egeltjes	16
Organisatie	18
Samenwerken	18
Beleidswerk	19
Wie zijn we?	21
Praktisch	23
Uit het leven gegrepen	24
Jaaroverzicht	28
Hoe het allemaal begon	28
De cijfers	30
Thuis bij De Egeltjes ...	36
... En daarbuiten	39
Ons nestje	42
Beleidswerk	44
Vormingen / opleiding / supervisie	45
Wie werkte mee	46
En verder	47
Een paar bedenkingen	49
Goed Bezig, Doe zo verder!	49
IKG-plaatsen	49
2013, een bouwjaar	50
Een blik vooruit:	52
Duurzaam initiatief met een derde kracht	52
Oudercrèche	52
Babysitdienst	53

Inleiding

Beste lezer,

Het tweede levensjaar van De Egeltjes is achter de rug. Net zoals de kinderen die we opvangen, is onze werking ook jong en in volle ontwikkeling. En net zoals bij de kinderen is elke nieuwe stap nog boeiender dan de vorige. Ons eerste jaar, 2011, was een opstartjaar. Veel energie ging naar het uitbouwen van de dagelijkse werking met alle praktische besommeringen die daarbij komen kijken; administratie, eten maken, de ruimte inrichten, enz. 2012 was het jaar van de verdieping. We konden ten volle de focus leggen op het pedagogische aspect van de werking. 2013 zal dan weer het jaar van de verbreding zijn. We willen meer mensen en organisaties nog nauwer betrekken op de werking en slaan daarom de weg in naar een volwaardige oudercrèche (zie verder).

De Egeltjes is en blijft in de eerste plaats kinderopvang voor peuters en kleuters met stekeltjes. We gaan samen met deze kinderen en hun gezin op weg en helpen hen om zich verder te ontwikkelen. We doen dit door hen positief te stimuleren en hun ouders een hart onder de riem te steken. Ook in 2012 was dat de kern van ons werk.

Specifiek voor 2012 willen we ook volgende zaken in de kijker zetten:

- Om onze egeltjes nog beter te ondersteunen bouwden we in 2012 verder aan ons pedagogisch aanbod. Dit begint bij een goede observatie op de verschillende ontwikkelingsdomeinen via het Ziko-vo en de Bayley's ontwikkelingschaal. Om vervolgens de ontwikkeling te stimuleren werken we met een brede waaier aan materiaal.
- Wat het groepswerk betreft maakte Puk zijn intrede. Puk is een pop die op een vast moment in de dag een activiteit doet met alle kinderen samen. Uk en Puk is een totaalpakket dat kinderen in al hun vaardigheden stimuleert en hen al voorbereid op de kleuterschool.

- Na De Egeltjes volgt de kleuterschool. De nabijheid van 't Molenhofje is een grote troef. In 2012 maakten we voor verschillende kindjes werk van een soepele overgang naar de kleuterklas door deel te nemen aan de opendeurdag, peuterrijkvoormiddagen, door met de overstappers op schoolverkenning te gaan en door gerichte afspraken te maken zodat een combinatie van opvang en kleuterschool mogelijk werd.
- Om onze werking te verrijken, voeling te houden met de wetenschappelijke ontwikkelingen en beroep te kunnen doen op wat helpende handen deed De Egeltjes dienst als stageplaats. Ook dit zullen we in 2013 verderzetten.
- Eigen aan de Egeltjes is dat de bezetting vaak schommelt en opvangvragen vaak veranderen, onder andere omdat heel wat gezinnen kampen met onzekerheid over hun werksituatie. Toch slaagden we er in een sterk bezettingscijfer neer te zetten van 90,74 procent.

Hoewel de werking op volle toeren draait is volgende kanttekening toch op zijn plaats. Om van De Egeltjes een echt duurzaam initiatief te maken hebben we nood aan een structurele financiering. Hiervoor willen we in de eerste plaats beroep doen op inkomensgerelateerde plaatsen (IKG). Deze plaatsen zijn echter schaars en de verdeling ervan houdt geen rekening met cijfers rond kinderarmoede. Wij hopen dat beleidsmakers toch een weg vinden om zulke plaatsen aan De Egeltjes toe te kennen en zo ons voortbestaan te verzekeren.

In ieder geval veel leesplezier!

Thomas

Algemeen

Missie

De missie van De Egeltjes is het aanbieden van een laagdrempelig ontwikkelingsstimulerend en opvoedingsondersteunend initiatief voor 'Peuters en Kleuters met Stekeltjes' dat ouders en kinderen ondersteunt om zo de balans in de opvoedingssituatie te herstellen en weer perspectief te bieden.

Voor wie?

Egeltjes zijn peuters of kleuters (1 tot 6 jaar) met stekeltjes. Het zijn kinderen die soms wat meer zorg of aandacht nodig hebben. Als ze bang of boos zijn, rollen ze zich op en/of zetten ze hun stekeltjes op. Zo kunnen ze zich beschermen tegen gevaar, maar tegelijkertijd sluiten ze zich ook af. Het kan dan moeilijk zijn om met hen om te gaan.

Bij De Egeltjes bieden we hen een veilig nestje en zoeken we samen met het hele gezin hoe deze kindjes zich kunnen onttollen en hun stekeltjes goed kunnen leren gebruiken.

De Egeltjes is een ondersteuningsaanbod voor gezinnen die de opvoeding niet (langer) als vanzelfsprekend ervaren en die ondersteuning wensen in deze situatie. Het kan gaan om kinderen met een ontwikkelings- of taalachterstand, een moeilijke thuissituatie of kinderen die gedrag vertonen dat door ouders, leerkrachten,... als een probleem ervaren wordt. We willen opmerken dat het niet noodzakelijk gaat om kinderen met een diagnose, maar om alle kinderen waarvan ouders of derden merken dat hun ontwikkeling vertraagd is of die door hun gedrag het signaal geven dat zij extra aandacht en ondersteuning nodig hebben.

Onze filosofie

De Egeltjes in de samenleving

De Egeltjes wil er zijn voor die kinderen die van bij de start minder kansen kregen. Zo vroeg mogelijk investeren in kinderen staat gelijk aan investeren in de toekomst van een samenleving. Zo becijferde Unicef dat elke euro die wordt gespendeerd aan het ondersteunen van jonge kinderen de maatschappij later 7 euro oplevert.

Met de Egeltjes willen we onze bijdrage leveren om de ongelijkheid in onze samenleving weg te werken. Dit doen we door ons in de eerste plaats te richten op de meest kwetsbare gezinnen.

Opvoeden

Opvoeden doe je elke dag, elk uur, bewust en onbewust. Vaak gaat het vanzelf, maar opvoeden is een moeilijke taak. Verschillende factoren beïnvloeden de opvoeding. Als we naar de balans van de opvoeding kijken zien we dat deze beïnvloed wordt door de draaglast en de draagkracht in het gezin. Om de opvoeding als positief te ervaren en perspectief te zien binnen de opvoeding moet er een evenwicht zijn tussen beiden. Gezinnen raken soms de weg kwijt. De opvoeding wordt niet langer als vanzelfsprekend ervaren. De draaglast wordt te groot en/of de draagkracht is niet meer sterk genoeg. Ouders kunnen hun opvoedingsaanpak niet langer afstemmen op de noden van hun kinderen. Kinderen vertonen gedrag dat door anderen als een probleem ervaren wordt, waardoor de kinderen zich niet optimaal kunnen ontwikkelen. De combinatie van ontwikkelingsstimulering en opvoedingsondersteuning kan bijdragen aan het herstellen van deze balans.

Bij De Egeltjes leggen we de prioriteit bij ontwikkelingsstimulering. Werken met de ouders blijft natuurlijk een belangrijke factor, maar waar dit (nog) niet mogelijk is, kunnen we de kinderen alvast ondersteunen in hun ontwikkeling.

Ontwikkelingsstimulering

De Egeltjes biedt een omgeving waar de kinderen enerzijds geborgenheid kunnen vinden en anderzijds gestimuleerd worden om te ontdekken en te leren. Veel aandacht gaat uit naar het welbevinden en de betrokkenheid. Hierbij komt het erop aan een veilige omgeving te creëren waar de kinderen zich goed voelen. In deze omgeving wordt gezocht naar de sterktes en interesses van de kinderen. Deze vormen het vertrekpunt om gaandeweg de horizon van de kinderen te verruimen door leeransen aan te bieden op de verschillende ontwikkelingsdomeinen.

Ervaringsgericht leren staat centraal in de opvang. Deze vorm van leren berust op drie pijlers:

- **Vrij initiatief:** De kinderen krijgen een grote vrijheid om zelf de aard en de duur van hun activiteiten te bepalen. Ze kunnen hierbij kiezen uit een brede waaier aan mogelijkheden. Zo kunnen de kinderen zelf hun weg bepalen in hun ontwikkelingsproces. Voor de begeleiding betekent dit dat er een duidelijke structuur moet worden aangebracht om niet te vervallen in chaos. Ook kinderen die deze vrijheid niet gewend zijn krijgen wat meer steun.
- **Milieuverrijking:** Een noodzakelijke aanvulling op deze vrijheid is een omgeving die de kinderen uitnodigt om op ontdekking te gaan. Dit doen we door variatie aan te brengen in het materiaal, de verschillende hoeken, maar ook in de aangeboden activiteiten.
- **Ervaringsgerichte dialoog:** Opdat de kinderen hun opgedane ervaringen goed kunnen verwerken is het belangrijk dat deze een plaats krijgen in de interactie die ze hebben met de begeleidsters. In de eerste plaats wordt bij De Egeltjes een sfeer gecreëerd waarin elk kind zich aanvaard voelt.

Zo komt het makkelijker tot expressie. Vanuit een sterk inlevingsvermogen kunnen we vervolgens die dingen ter sprake brengen die het kind bezighouden.

Bij De Egeltjes gaan we ervan uit dat kinderen die moeilijk gedrag stellen, kinderen met een boodschap zijn. Zij willen op hun manier iets vertellen. Hun gedrag krijgt zijn betekenis vanuit hun achtergrond. Het is dan ook belangrijk aandacht te hebben voor deze achtergrond. Zo kunnen we de boodschap begrijpen. We geven aan dat we bereid zijn te luisteren naar de gegeven signalen en leggen zo de basis voor een wederzijds vertrouwen. Dit vertrouwen is op zijn beurt een voorwaarde om samen te zoeken naar een beter evenwicht en een betere manier om zich uit te drukken.

Op die manier willen we de egeltjes ook de nodige weerbaarheid meegeven om deel te nemen aan de samenleving, waarbij de school de volgende stap is.

Lage drempel, basiswerk en wederzijds vertrouwen

Wie met opvoeding bezig is, kent ongetwijfeld het Afrikaanse spreekwoord 'it takes a village to raise a child'. Dit gezegde duidt op het belang van een netwerk van mensen en organisaties die allen een rol opnemen in de opvoeding van kinderen. Ouders, grootouders, de buurt, de school, vrienden, enz. dragen allen hun steentje bij. Zo wordt lief en leed gedeeld, kan men elkaar steun bieden en krijgen de kinderen een rijke opvoeding.

Bij De Egeltjes onderschrijven we deze visie ten volle. We willen dan ook alvast één schakel zijn in het netwerk van onze gezinnen waar ze steeds op kunnen terugvallen als daar nood aan is.

Het uitgangspunt bij De Egeltjes is dat alle ouders kampen met opvoedingsvragen. Niet iedereen vindt echter gemakkelijk een plaats om ze te stellen en voor sommigen is de drempel te hoog om hun vragen op tafel te leggen. Bij de Egeltjes bieden we in de eerste plaats een laagdrempelige, toegankelijke kinderopvang.

Dit vormt de basis om een band op te bouwen van wederzijds vertrouwen. Dat maakt het op zijn beurt veel gemakkelijker om samen te werken aan een gezamenlijk opvoedingsproject.

Taal

Taal is een belangrijk gegeven in ieders leven. Heel wat egeltjes kampen echter met een taalachterstand of komen uit een anderstalig gezin. Taalstimulering is dan ook één van de pijlers van het pedagogische aanbod.

Als basis voor dit aanbod hanteren we het groeimodel van taal. Taal is geen voorwaarde voor communicatie, maar communicatie is een voorwaarde voor taalverwerving. Met andere woorden; het voornaamste is niet om de kinderen te leren op een correcte manier de taal te gebruiken; het is belangrijker veel met hen te communiceren zodat ze de kans krijgen te groeien in hun taalgebruik.

De Egeltjes is een Nederlandstalige werking. Toch hechten we veel belang aan de thuistaal van de kinderen. Het is die taal waarmee een affectieve band wordt opgebouwd tussen ouders en hun kinderen. Spreken met gevoel gaat immers het best in de eigen taal. De thuistaal kan ook gezien worden als een fundering. Door middel van de thuistaal bouwt het kind een taalgevoel op, leert het zinnen bouwen, verwerft het de logica achter taal, enz. Als deze basis goed wordt gelegd zal het kind later gemakkelijker andere talen, zoals het Nederlands, kunnen leren. In de opvang reiken we het Nederlands aan op een speelse manier.

Dagelijkse werking

Thuis voelen, groeien en openbloeien

De Egeltjes vormt een veilige omgeving voor de kinderen, zowel op fysiek als op emotioneel vlak. Bedoeling is dat de kinderen zich thuis voelen. In de opvang heerst een ontspannen, huiselijke sfeer dankzij de kleinschaligheid en de open en zorgende houding van de begeleiders. Er is veel ruimte voor kinderen, ouders en begeleiders om elkaar op een ongedwongen manier te ontmoeten. Een vaste structuur van gewoonten, dagritme en regels geeft duidelijkheid en voorspelbaarheid en draagt zo bij tot het welbevinden van de kinderen.

In de opvang wordt in de eerste plaats in groep gewerkt. Er wordt samen gespeeld, samen gegeten, samen opgeruimd, enz. De verschillen in ontwikkeling tussen de kinderen worden hierbij als een meerwaarde gezien. Kinderen kunnen leren van elkaar en krijgen de kans om bij te dragen via verantwoordelijkheden op maat. Alle kinderen worden actief bij het groepsproces betrokken.

Elk kind wordt positief benaderd. Er wordt steeds vertrokken vanuit de sterktes en talenten van het kind. We gaan op zoek naar succeservaringen die duidelijk benoemd worden en de basis vormen om verder op weg te gaan. Ook bij het geven van structuur en het stellen van grenzen wordt de nadruk gelegd op het positieve.

De veilige omgeving vormt een goede vertrekbasis voor het kind om de wereld rondom zich te ontdekken. Het spel van het kind staat hierin centraal. Het spel geeft de kinderen immers experimenteerruimte en laat hen toe hun grenzen te verkennen. In het spelaanbod van De Egeltjes is aandacht voor zowel de motorische, emotionele, sociale als intellectuele ontwikkeling van de kinderen en dit op verschillende niveaus, zodat kinderen noch verveeld, noch ontmoedigd geraken. Ook wordt een goed evenwicht nagestreefd tussen vrij spel, waarin ruimte is om nieuwe dingen te verwerken, en gerichte activiteiten, waarbij de kinderen actief gestimuleerd worden.

Bij De Egeltjes zien we diversiteit als een verrijking. Kinderen mogen dan ook 'hun thuis' binnenbrengen in de werking. Er is openheid en aandacht voor de culturele en familiale achtergrond van elk kind. De diversiteit krijgt een belangrijke plaats in het groepsgebeuren.

Buiten het groepsgebeuren wordt tijd gemaakt om elk kind apart te ondersteunen. Om dit gericht te kunnen doen maken we gebruik van een kindvolgsysteem en een ontwikkelingsscreening. Dit zijn hulpmiddelen om de ontwikkeling, het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen op te volgen. Op basis daarvan wordt een individuele aanpak uitgewerkt naargelang de noden van het kind.

Van opvang naar samen opvoeden

Kinderen die naar De Egeltjes komen krijgen hier een stukje van hun opvoeding mee. Het is belangrijk om hierover te overleggen met de ouders. Zij zijn immers de eerste en voornaamste opvoeders van hun kinderen. We streven naar een goede afstemming van de aanpak in de opvang met die van de ouders zodat de kinderen continuïteit en structuur krijgen in hun opvoeding.

Opvoeden is niet altijd een makkelijke taak. Zeker de opvoeding van een kind met extra zorgbehoeften brengt soms heel wat vragen met zich mee. Ouders kunnen met deze vragen steeds terecht bij De Egeltjes. Bij het brengen en halen kan hier even tijd voor worden gemaakt, maar ouders zijn ook steeds welkom tijdens de opvanguren om samen met de kinderen bezig te zijn. Als het nodig is om in alle rust stil te staan bij een opvoedingsvraagstuk kan hier ook tijd voor worden vrijgemaakt buiten de opvanguren.

Open praten over opvoedingsproblemen in het eigen gezin doe je niet zomaar of met iedereen. Het vereist een wederzijdse band die geleidelijk wordt opgebouwd. Bij De Egeltjes laten we alle ouders de ruimte om zelf het tempo en de reikwijdte van de ondersteuning te bepalen. Aan de andere kant wordt er wel steeds met de ouders gecommuniceerd over eventuele bezorgdheden of signalen die we opvangen van de kinderen.

De geboden ondersteuning is steeds een 'samen zoeken'. We pretenderen niet de waarheid in pacht te hebben als het aankomt op opvoeden, maar kunnen wel een aantal handvaten aanreiken die het proberen waard zijn.

De Egeltjes is tevens een ontmoetingsplaats voor ouders. Vaak meer dan bij diensten vinden ouders steun en ideeën bij elkaar. Door deze uitwisseling, vaak over heel alledaagse dingen, ervaren ouders dat ze niet alleen staan met hun vragen of onzekerheden en kunnen ze leren van elkaar.

Wanneer bijkomende ondersteuning nodig is, maken we werk van een warme doorverwijzing. We gaan samen met het gezin op zoek naar een geschikte ondersteuningsvorm. Hiervoor werkt De Egeltjes permanent aan de uitbouw van een degelijk netwerk. Indien nodig of gewenst vergezelt iemand van De Egeltjes het gezin bij de eerste kennismaking met een nieuwe dienst of organisatie.

Groeien in taal

Taal leer je door ze te gebruiken. Bij De Egeltjes zorgen we dan ook voor een rijk en gevarieerd taalaanbod. Enerzijds doorspekt dit taalaanbod de hele werking. Bij elke activiteit speelt taal een rol. We gaan er hierbij vanuit dat de taalverwerving samenhangt met de betrokkenheid van het kind. Zo wordt bij het eten bijvoorbeeld voortdurend gecommuniceerd over wat er gebeurt (tafel dekken, handen wassen, aardappelen schillen, enz.). Anderzijds wordt met boekjes, thema's en activiteiten gewerkt, zodat ook nieuwe of abstracte dingen aan bod komen. De interactie met de kinderen staat hierbij steeds centraal. Elk kind krijgt de kans om op haar of zijn niveau iets in te brengen in de activiteit.

Organisatie

De Egeltjes situeert zich binnen de sector van de kinderopvang, maar maakt de link naar de sectoren onderwijs en welzijn.

Om ook de meest kwetsbare gezinnen te kunnen bereiken is het noodzakelijk (maar niet voldoende) om inkomensgerelateerd te kunnen werken. Landelijke kinderopvang, de plaatselijke dienst voor onthaalouders gaf ons die mogelijkheid. De twee pedagogische begeleidsters die dagelijks in de opvang staan doen dit dus onder het statuut van aangesloten onthaalouder.

Daarnaast werd ook De Egeltjes vzw opgericht. Deze rechtspersoon laat ons toe om te zoeken naar financiële steun voor alle activiteiten die de loutere kinderopvang overstijgen.

Samenwerken

Kinderen hebben alle baat bij een coherente aanpak vanuit de verschillende opvoedingsmilieus waarin ze terecht komen. Naast de afstemming met de ouders gaat De Egeltjes dan ook actief op zoek naar samenwerking met andere diensten, organisaties en mensen uit het opvoedingsmilieu van de kinderen.

Enerzijds gebeurt dit op het niveau van de individuele kinderen. Zo kunnen er afspraken worden gemaakt met kleuterleidsters, thuisbegeleiding, consulentes, enz. Dit gebeurt steeds in duidelijke samenspraak met de ouders.

Anderzijds werken we actief aan een uitgebreid netwerk binnen het kinderopvanglandschap, het onderwijs en het welzijnsveld. Zo verhogen we de toegankelijkheid van De Egeltjes en kan er op een doordachte manier worden doorverwezen. Maar ook op vlak van vorming, ervaringsuitwisseling, projecten en dergelijke zijn samenwerkingsverbanden mogelijk.

Beleidswerk

Bij De Egeltjes krijgen we een unieke en intensieve inkijk in de gezinnen die bij ons terecht kunnen. Vaak gaat het om gezinnen in een moeilijke situatie en dit om verschillende redenen. Soms gaat het om heel individuele problemen, soms vormen maatschappelijke mechanismen de grondslag.

Vanuit ons basiswerk willen we mensen, organisaties en overheden informeren en sensibiliseren. Het is immers niet altijd een evidente zaak om een goed zicht te krijgen op de dagelijkse realiteit van deze gezinnen. Met gerichte informatie willen we constructief bijdragen aan een meer begripvolle samenleving en een goed beleid dat gezinnen in dergelijke situaties op een goede manier kan ondersteunen. Zo kunnen we ons ook inzetten voor egeltjes die niet bij ons worden opgevangen!

Wie zijn we?

Jasmien

Jasmien is de bezielster van De Egeltjes. Ze studeerde pedagogische wetenschappen en antropologie en deed ruime ervaring op in het welzijnswerk. Deze ervaring zette haar op het spoor van een hiaat in het welzijnsaanbod. De Egeltjes kwam als oplossing naar voren om deze leemte te vullen.

Eliane

Eli is de creatieve kracht van De Egeltjes. Zij heeft ervaring in het animeren voor kinderprogramma's en heeft muzikale aanleg. Op die manier wordt een stevige portie muziek, expressie en creativiteit binnengebracht in de opvang. Eli kent als geen ander de logistieke en organisatorische kant van de opvang.

Annelies

Annelies kwam het team vervoegen in december. Zij is zelf een jonge mama en brengt een berg ervaring mee, onder andere uit haar werk als gezinsbegeleidster en teamcoördinator bij een dienst voor mobiele crisishulp. Haar opleidingen als maatschappelijk werker en orthopedagoge geven haar de nodige bagage om De Egeltjes te versterken.

Diane

Met meer dan dertig jaar ervaring in de bijzondere jeugdzorg en een opleiding in het systeemdenken is Diane de ideale persoon om De Egeltjes te ondersteunen op pedagogisch vlak. Diane begeleidt de gerichte supervisie en staat Jasmien en Eliane bij in het sturen van het pedagogische beleid.

Thomas

Thomas ondersteunt De Egeltjes in het uitbouwen van de organisatie en het beleidswerk. Zowel zijn studies politieke wetenschappen en intercultureel management als zijn ervaring bij een armoedevereniging geven hiervoor de nodige input.

Praktisch

Contact

Tijdens de openingsuren kan iedereen gewoon langskomen. De namiddag is meestal een rustiger moment zodat er wat meer tijd is om mensen te woord te staan. Betreft het iets wat meer tijd vraagt, wordt er best een afspraak gemaakt. De Egeltjes is telefonisch bereikbaar tijdens de openingsuren.

Slagmolenstraat 68
3800 Sint-Truiden
www.egeltjes.be

gsm: 0487/90 67 67
e-mail: info@egeltjes.be

Openingsuren

Kinderen kunnen bij De Egeltjes terecht elke werkdag van 7u30 tot 18u. In onderling overleg met de ouders kan een regeling worden getroffen om hiervan af te wijken.

Uit het leven gegrepen

In dit deel schetsen we de situatie van enkele egeltjes in 2011. Om privacy redenen zijn de namen van de kindjes veranderd. Uiteraard werd hiervoor toestemming gevraagd aan de ouders.

Finn

In de zomervakantie is de mama van Finn op zoek naar vervangopvang. Finn kan bij De Egeltjes terecht. We vertellen mama over de specifieke werking van De Egeltjes en gaandeweg komen er zo steeds meer vragen bij mama. Ze maakt zich zorgen over de ontwikkeling van Finn. Haar oudere dochter heeft ASS en mama herkent een aantal signalen bij Finn. Op vraag van mama verandert Finn van opvang en komt hij nu vast naar De Egeltjes voor observatie en ontwikkelingsstimulering. Mama zit daarnaast ook met heel wat vragen en zorgen over haar andere kinderen. In individuele gesprekken maken we tijd om deze samen te bespreken en uit te zoeken.

Daan

Op aanraden van het comité voor bijzondere jeugdzorg zoekt mama opvang voor Daan, nadat ze door een crisissituatie naar een vluchthuis was gegaan samen met hem. Daan draagt al een heel verhaal met zich mee. Hij kan erg opstandig en agressief zijn en hij heeft een ontwikkelingsachterstand. In de eerste plaats werken we in De Egeltjes aan een veilige plek voor Daan. Hij kan nog niet praten en communiceert heel weinig. Het is vaak moeilijk om contact te leggen met Daan. Hij sluit zich af en lijkt soms te blokkeren. Geleidelijk aan lukt het om tot Daan door te dringen. We zien hem steeds meer openbloeien. In overleg met mama start Daan op 2,5 jaar nog niet op de kleuterschool, zodat we hem vanuit De Egeltjes nog intensief kunnen ondersteunen. Op 3 jaar zet Daan dan wel de stap naar de kleuterschool en mama vertelt dat dit goed loopt.

Jasper

De ouders van Jasper zijn op zoek naar vakantieopvang. Jasper heeft een vertraagde ontwikkeling en ASS. Hij gaat naar het gewoon onderwijs en dit gaat goed. In de buitenschoolse opvang loopt hij soms wat verloren. Ze maken zich zorgen dat hij onvoldoende opgevangen en gestimuleerd kan worden in deze opvang tijdens de zomervakantie. Jasper komt daarom naar De Egeltjes, met de aanwijzingen van zijn ouders vinden we al snel een gepaste aanpak voor Jasper. Zijn oudere broer komt een weekje mee naar De Egeltjes als de opvang waar hij naartoe gaat gesloten is.

Laure

Laure gaat naar een gewone opvang. Hier hebben ze het gevoel dat mama en papa meer ondersteuning nodig hebben. Zo komen ze samen bij De Egeltjes terecht. Mama en papa kampen ieder met een eigen problematiek waardoor de opvoeding van Laure soms te zwaar weegt. Laure blijft op die momenten een paar nachtjes of een weekend bij De Egeltjes slapen. We hebben veel gesprekken met mama en papa waarin ze hun hart kunnen luchten en waarin we samen zoeken naar een goed evenwicht. Wanneer het op een bepaald moment te veel wordt gaat Laure even naar een pleeggezin. Dit kan echter niet onmiddellijk starten. Om een overbruggingsplaatsing te vermijden wordt Laure een aantal weken opgevangen in De Egeltjes.

Tristan

Tristan wordt bij De Egeltjes aangemeld door een thuisbegeleidingsdienst. Zijn ontwikkeling verloopt vertraagd, vooral zijn taalontwikkeling baart zijn ouders zorgen. Contactname verloopt soms moeilijk en Tristan heeft een aantal heel sterke voorkeuren. Tijdens de consultaties bij Kind en Gezin werd er een vermoeden van autisme uitgesproken. Tristan komt naar De Egeltjes voor ontwikkelingsstimulering. We zien hem al snel openbloeien tot een vrolijk en sociaal kereltje. We werken vooral in individuele momenten aan taalstimulering.

Ilias

Ilias is 2 jaar als hij naar De Egeltjes komt. Zijn ouders vonden moeilijk opvang omdat ze moeilijk een exacte startdatum konden opgeven. Het is voor Ilias de eerste keer dat hij naar een opvang gaat. Deze stap is voor hem erg groot. Hij vindt het heel moeilijk om gescheiden te zijn van zijn ouders. Ilias komt uit een anderstalig gezin. Het Nederlands, de dagstructuur en het contact met leeftijdsgenootjes vragen een grote aanpassing van hem. In De Egeltjes werken we in de eerste plaats aan welbevinden en geborgenheid. We gaan op zoek naar verschillende manieren van communicatie om in interactie te treden met Ilias. Geleidelijk aan vindt hij zijn plaatsje in de opvang. Taalstimulering en schoolvoorbereiding komen nu steeds meer op de voorgrond. We werken zowel individueel als in groep met Ilias. Hij houdt erg van de dagelijkse groepsmomenten met Puk.

Dylan

Na een consultatie bij de kinderarts worden Dylan en zijn mama naar De Egeltjes doorverwezen. De kinderarts maakt zich zorgen over de ontwikkeling van Dylan. In De Egeltjes starten we met een observatieperiode. We gaan samen met mama op zoek naar de krachten en moeilijkheden van Dylan. Dylan heeft een ontwikkelingsachterstand van meer dan 1 jaar. Dit is een nieuw gegeven voor mama. We werken enerzijds aan ontwikkelingsstimulering voor Dylan en anderzijds ondersteunen we mama in haar verwerkingsproces. Mama zit met heel veel vragen en zorgen over de ontwikkeling van Dylan en heeft vaak het gevoel dat ze helemaal alleen staat. De opvoeding van Dylan kan daardoor erg zwaar wegen. We gaan op zoek naar extra ondersteuning voor mama, zowel in haar eigen netwerk als bij verschillende diensten. In overleg met mama zorgen we voor de aanmeldingen en volgen we deze ondersteuning op.

Jaaroverzicht

Hoe het allemaal begon

Vanuit een breed gamma aan ervaringen in verschillende organisaties zagen we steeds dezelfde nood terugkeren; kleuters met een specifieke zorgbehoefte kunnen (bijna) nergens terecht. Bij een thuisbegeleidingsdienst voor personen met een handicap was de zoektocht naar geschikte opvang voor kleine kinderen van cliënten steevast een lijdensweg. Ook in de bijzondere jeugdbijstand (BJB) stootten we op een gebrek aan mogelijkheden voor deze groep van kinderen. Het aanbod bestaat uit thuisbegeleiding of plaatsing, maar voorziet niet in de mogelijkheid van een aanvullend opvoedingsmilieu. Bovendien zagen we dat in de BJB er enerzijds kinderen terecht komen waarvoor dit perfect vermeden had kunnen worden, anderzijds is het vaak zeer moeilijk om de hulpverlening geleidelijk aan af te bouwen, waardoor gezinnen soms van de ene op de andere moment worden losgelaten. Het jeugdwerk voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren in Leuven signaleerde dezelfde hiaat in het welzijnsaanbod.

Al deze ervaringen opgeteld, gecombineerd met een groot hart voor kinderen en gezonde portie engagement gaven voeding aan het idee om een aanbod voor kleuters met extra zorgbehoeften uit te werken. Na een rijpingsproces kwam De Egeltjes uit de bus. We kienden zorgvuldig een visie uit en trokken hiermee langs verschillende diensten en organisaties. Spijtig genoeg werd de nood wel erkend, maar het regelgevend kader ontbrak. Er werden dus geen mogelijkheden gezien voor een dergelijk project.

Tot Landelijke Kinderopvang ons de kans gaf om van start te gaan en meteen ook de mogelijkheid om iedereen al doende te overtuigen. In maart 2011 ging De Egeltjes van start met 1 begeleidster en 4 voltijdse plaatsen. Al gauw werd de opvangruimte ingericht, kwam de structuur op haar poten, en werd het pedagogisch aanbod verdiept. In november kwam Eli het team versterken, zodat er 8 plaatsen waren voor twee begeleidsters.

Zo gingen we 2012 in.

De cijfers

Wie bereikten we?

In 2012 ving we in totaal **30 kinderen** op uit **27 gezinnen**. Het ging om 23 jongens en 7 meisjes. Het jongste kindje in de opvang was 6 maanden bij de start van de opvang, de oudste was vijf jaar. De meeste kinderen die we opvangen zijn tussen 1 en 4 jaar. Naschools en in de vakanties ligt de leeftijd iets hoger. Dan worden immers ook schoolgaande kinderen opgevangen.

Aanmeldingen

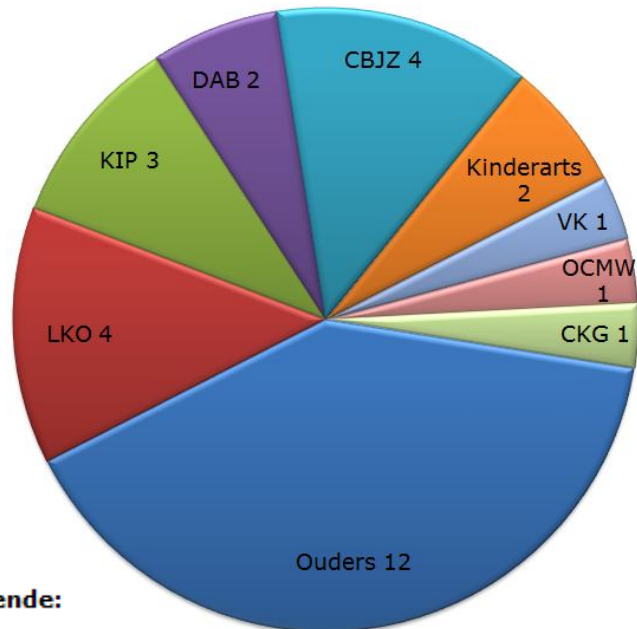
Vermits de Egeltjes zweeft tussen kinderopvang en welzijnswerk kwamen de aanmeldingen in 2012 vanuit beide hoeken. Vaak waren het de ouders zelf die ons contacteerden, al dan niet met een specifieke vraag. Daarnaast kwamen heel wat aanmeldingen van een brede waaier aan diensten. De grafiek op pagina 31 geeft een overzicht. Bij de aanmeldingen vanuit het Kind Info Punt (KIP) en Landelijke kinderopvang (LKO) was men steeds op zoek naar ons specifieke aanbod.

Welke vragen kregen we?

Bij 22 van de 30 kinderen betrof het een vraag naar langdurige opvang. Het kan dan gaan om één of meerdere dagen per week gedurende een lange periode. Voor 5 kinderen ging het enkel om opvang tijdens de schoolvakanties en in 3 gevallen ging het om een vervanging.

24 van de 30 kinderen werden aangemeld met een specifieke vraag. Hoewel deze vragen allemaal uniek zijn, kunnen we ze opdelen in vier groepen. Het gaat om vragen naar taalstimulering, ontwikkelingsstimulering bij een achterstand, schoolvoorbereiding of een vraag om ondersteuning bij een specifieke gezinssituatie. Voor sommige kinderen werd meer dan één nood aangegeven. Volgende grafiek (p31) geeft een overzicht.

Aanmeldingen

Legende:

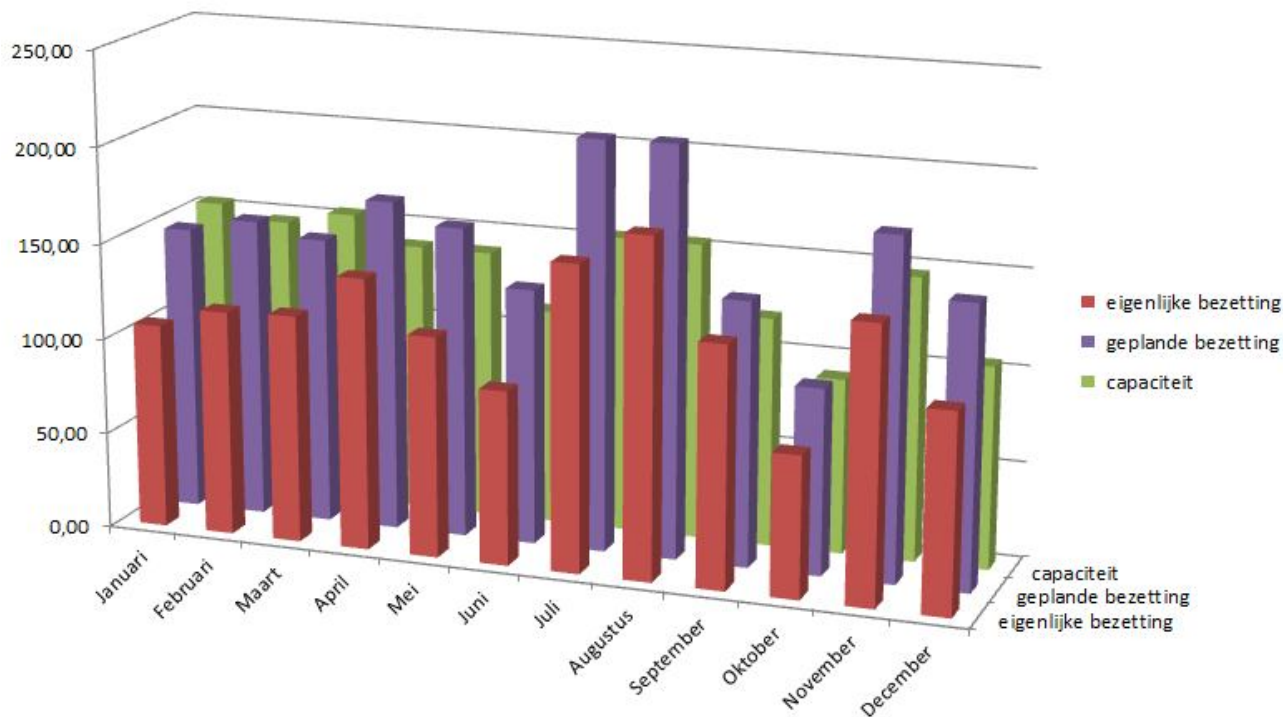
CBJZ: Comité Bijzondere Jeugdzorg
VK: Vertrouwenscentrum Kindermishandeling
CKG: Centrum Kinderzorg en Gezinsondersteuning
LKO: Landelijke Kinderopvang
KIP: Kind Info Punt
DAB: Dienst Ambulante Begeleiding

Reden opvang

Capaciteit, bezetting, geplande bezetting

Onderstaande grafiek geeft voor elke maand van 2012 de capaciteit, de geplande bezetting en de eigenlijke bezetting weer.

De Egeltjes was open gedurende **231 dagen** in 2012. Met 7 voltijdse plaatsen (4 per onthaalouder min 1 plaats voor eigen kinderen) hadden we een totale capaciteit van 1617 opvangdagen. Hiervan werden 1467,33 dagen ingevuld. We haalden daarmee een bezetting van **90,74 procent**.

Ook dit jaar valt het grote verschil op tussen de geplande bezetting en de eigenlijke bezetting. Als alle geplande dagen zouden zijn ingevuld kwamen we op een bezettingsgraad van 117,63 procent. Het verschil met de eigenlijke bezettingsgraad komt daarmee op **26,89 procent**.

We kunnen stellen dat dit eigen is aan de doelgroep van De Egeltjes en aan de manier van werken. Aan de ene kant kiezen we bij De Egeltjes bewust voor laagdrempeligheid. We vermijden het inbouwen van strikte regimes inzake reservaties en afwezigheden. Aan de andere kant kenmerkt de doelgroep van De Egeltjes zich door een vaak wisselende situatie inzake werk of familiale omstandigheden, waardoor plannen vaak wijzigen.

Toch kunnen we stellen dat we een sterk bezettingscijfer neerzetten. Dit is enerzijds te danken aan het minutieuze puzzelwerk om alle opvangvragen zo goed mogelijk in elkaar te passen. Anderzijds plannen we bewust onze bezetting hoger in (boven de 100 procent).

Ook dit jaar was de vraag naar vakantieopvang bijzonder groot. Dit vertaalt zich in hoge bezettingscijfers tijdens de zomermaanden en in April (Paasvakantie) en november (Herfstvakantie). Om aan deze vraag tegemoet te komen blijven we open tijdens alle schoolvakanties (behalve tussen kerst en nieuwjaar en op feestdagen).

Flexibele opvang

Als het nodig is voor ouders en mogelijk voor De Egeltjes kan flexibele opvang aangeboden worden. Het gaat dan om opvang buiten de openingsuren van De Egeltjes. Dit gebeurt in onderling overleg tussen ouders en begeleiding en wordt steeds dag per dag bekeken.

In 2012 werden op **43 avonden**, waarvan **29 maal ook de nacht** erbij, en **26 weekenddagen** (vrijdagavond, zaterdag of zondag) kinderen opgevangen. In totaal ging het om **807,5 uren** aan flexibele opvang.

Thuis bij De Egeltjes ...

Waar in 2011 nog veel energie ging naar de praktische zaken en het zoekwerk, konden we ons in 2012 helemaal toeleggen op de pedagogische uitbouw van de werking. Dankzij de steun van de BNP Paribas Fortis Foundation konden we een aantal pedagogische hulpmiddelen aanschaffen die we nu frequent in de werking gebruiken.

Puk-moment

Puk is het vriendje van alle egeltjes. Het is een pop die altijd aanwezig is in de opvang. Elke voormiddag weerklinkt er een belletje en is het 'tijd voor Puk'. De kinderen gaan in een kring zitten rond de slapende Puk en maken hem één voor één voorzichtig wakker. De kinderen helpen Puk uit zijn pyjama en wisselen die voor speelkleden. De dag kan beginnen voor Puk. Elke dag leidt Puk een ander activiteitje in. Er wordt geknutseld, verteld, gezongen, gedanst, geturnd of muziek gemaakt. Aan het einde krijgen alle kindjes een applaus omdat ze flink hebben meegedaan.

Op deze manier brengt Puk structuur in de opvang en is hij tevens een herkenbaar figuurtje dat de kinderen veiligheid en troost kan bieden. De kringmomenten met Puk vormen een toegankelijke schoolvoorbereiding. Alle kinderen worden op hun niveau bij het Puk-moment betrokken.

Ziko-vo

Ziko-vo is een instrument om de ontwikkeling en interessegebieden van de kinderen in kaart te brengen en dit bespreekbaar te maken. Aan de hand van een poster worden verschillende ontwikkelingsdomeinen overlopen. Het gebruik van Ziko-vo werd in de loop van 2012 bij de Egeltjes geïnstalleerd. Op regelmatige basis worden alle observaties over de ontwikkeling van de kinderen samengebracht en vervolgens besproken met de ouders. Aan de hand hiervan wordt er gewerkt aan een goede afstemming van de aanpak thuis en bij De Egeltjes.

Bayley ontwikkelingsschalen

De Bayley ontwikkelingsschalen beginnen waar de Ziko-vo stopt. De Bayley laat toe om de ontwikkeling van een kind nauwgezet in kaart te brengen en in te schatten of het kind op de verschillende ontwikkelingsdomeinen een leeftijdsadequaat niveau haalt. Op die manier kunnen we nagaan of en waar er zich een probleem voordoet en kunnen we samen met de ouders gaan zoeken naar een aanpak die hier verbetering in kan brengen.

Het betreft een uitgebreid instrument waar we zorgvuldig mee moeten omgaan. In 2012 werd de Bayley dan ook uitgebreid bestudeerd en zochten we naar een manier om deze structureel in te bedden in de werking. In 2013 zullen we ook echt van start gaan met het gebruik ervan.

... En daarbuiten

We bleven echter niet enkel in ons eigen nestje zitten. We willen de kinderen immers een veilig nestje bieden om van daaruit op ontdekking te gaan. In 2012 zetten we hierin enkele belangrijke stappen.

Schoolintegratie

Na de opvang komt de school, een grote stap in het leven van jonge kinderen. Om deze overgang zo vlot mogelijk te laten verlopen maakten we voor verschillende instappertjes werk van de integratie in de kleuterschool.

Concreet gingen we een nauwe samenwerking aan met de aanpalende kleuterschool 't Molenhofje. Enerzijds gingen we met een aantal kinderen en ouders op verkenning in de school tijdens de opendeurdag en peuterrijkvoormiddagen. In de weken voor de overstap brachten we met de instappertjes ook een aantal uren in de klas door, zodat ze geleidelijk konden wennen en werkten we in de opvang rond het thema 'naar school'. Anderzijds creëerden we de mogelijkheid om de combinatie te maken van de opvang en de kleuterklas.

Deel van een netwerk

De Egeltjes heeft een aanbod dat aansluit op dat van vele andere organisaties. Iedereen heeft er baat bij om binnen dit netwerk zoveel mogelijk afstemming te bereiken. Met De Egeltjes namen we in 2012 deel aan een aantal zorgoverleggen rond verschillende gezinnen, maakten we werk van een vlotte informatiedoorstroming naar andere diensten en deden we diverse doorverwijzingen.

We werkten samen met het comité voor bijzondere jeugdzorg, de jeugdrechtsbank, de dienst ambulante begeleiding, het centrum voor ontwikkelingsstoornissen, thuisbegeleidingsdienst, de dienst voor pleegzorg, een kinderarts, de sociale dienst van het ziekenhuis, andere kinderdagverblijven, het ocmw en een dienst voor psychiatrische thuiszorg.

Op stap

Op 8 september 2012 kregen we de kans om met alle gezinnen samen naar Plopsaland De Panne te gaan, dankzij de BNP Paribas Fortis Foundation. Onze eerste gezinsuitstap was een feit. 41 mensen gingen mee, waarvan 20 kinderen en 21 volwassenen. Het werd een leuke dag, waarbij twee lange busritten ons de kans gaven om elkaar beter te leren kennen, zowel de ouders en het team als de gezinnen onderling.

Op 28 oktober 2012 snoven we dan weer samen met achttien mensen een beetje cultuur op tijdens de voorstelling 'Vlinder' van Ageeth De Haan. Bij CC De Bogaard konden we rekenen op een fikse korting op de toegangsprijs in het kader van cultuurparticipatie.

Ons nestje

Ook in 2012 bleven we nog ijverig verder bouwen aan ons nestje. Dankzij de steun van de BNP Paribas Fortis Foundation konden we verschillende zinvolle investeringen doen.

De opvangruimte zelf

Onze verschillende hoeken werden uitgebreid met nieuw materiaal. Een winkeltje en keukentje zet de kinderen aan tot simulatiespel, op de kleine glijbaan kunnen de kinderen zich uitleven en oefenen ze hun grove motoriek, sorteerdoosjes en puzzelspelletjes stimuleren dan weer het logisch denken en de fijne motoriek.

De tuin

In Haspengouw mogen fruitbomen en bessenstruiken niet ontbreken. De hele tuin werd dan ook volgeplant. Het fruit kunnen we (later) gebruiken voor de fruitsla/pap, van de bessen kunnen de kinderen gewoon snoepen in de tuin. Appels, peren, pruimen, perzikken, rode bessen, witte bessen, stekelbessen, blauwe bessen en aardbeien behoren tot ons assortiment.

Daarnaast bouwden we een speelhuisje met glijbaan en een schommel. Een zandbak en steentjesbak staan nog op de planning.

Slaapkamers

Een aantal verbouwingen in het woongedeelte van het huis zorgden ervoor dat de kinderen nu twee grote slaapkamers en één kleine slaapkamer hebben, waar telkens meestal twee, maximum drie kinderen slapen. Zo kunnen de kinderen rustiger slapen, is er minder kans dat ze elkaar wakker maken en zijn er aparte ruimte voor het wonen en de opvang.

Beleidswerk

Ook in 2012 vertaalden we de inzichten en ervaringen die we opdoen bij De Egeltjes naar andere organisaties en beleidsmakers. Zo willen we onze bijdrage leveren aan een samenleving die rekening houdt met kinderen en gezinnen in een kwetsbare situatie.

Lokaal overleg Kinderopvang

Het lokaal overleg kinderopvang verenigt iedereen die belang heeft bij kinderopvang. Kinderopvanginitiatieven, scholen, de gemeente en ouders zijn er vertegenwoordigd. Ook De Egeltjes nam in 2012 deel aan dit overleg.

Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen namen we het initiatief om vanuit het lokaal overleg een memorandum op te stellen dat aan de beleidsmakers werd voorgelegd. Het bevatte een reeks aanbevelingen aan het gemeentebestuur inzake vakantieopvang, kansarmoede en samenwerking binnen de sector.

LOP Basisonderwijs

Het Lokaal Overlegplatform inzake gelijke onderwijskansen is een forum voor scholen en welzijnspartners om samen na te denken hoe men de toegankelijkheid en gelijke kansen in ons onderwijs kan verbeteren. In december 2012 traden we toe tot dit platform om ook hier de noden van kwetsbare gezinnen op tafel te leggen.

Lerend netwerk Opvoedingsondersteuning

In de schoot van het LOP werd een lerend netwerk opgericht van welzijnspartners die samen nadenken over manieren waarop scholen kunnen omgaan met kwetsbare mensen. Er wordt gezocht naar 'good practices' uit het welzijnsveld om deze vervolgens te vertalen naar de onderwijswereld. Ook hier werken we hard mee aan een gezamenlijke visie voor alle spelers in Sint-Truiden.

Opleidingen / Vormingen / Supervisie

We geloven in het idee van levenslang leren. Het regelmatig volgen van vormingen zorgt ervoor dat de werking blijvend in vraag wordt gesteld en dat we ons steeds verder kunnen verbeteren en verrijken. In 2012 stonden volgende vormingen, opleidingen en studiedagen op het programma:

- 19 januari: Infoavond Kinderopvang en Co, georganiseerd door PCBO
- 23 januari: Guido Van Genechten over geanimeerd voorlezen, georganiseerd door Landelijke Kinderopvang vzw
- 26 maart: Boekvoorstelling 'Nadenken over opvoeding' van Hilde Haerden e.a., georganiseerd door de Opvoedingswinkel Genk
- 28 maart: Infosessie over zelfstandige kinderopvang, georganiseerd door Agentschap Ondernemen, Zenito en Sofim
- 18 april: Speeddating rond opvoeden met verschillende partners uit het welzijnsveld, georganiseerd door de Opvoedingswinkel Haspengouw
- 9 mei: Pipa Pepinus; musiceren met jonge kinderen, georganiseerd door vzw De Blokkendoos
- 24 mei: Studiedag 'Sterk in mijn Schoenen', georganiseerd door de afdeling Jeugd, Opvoedingsondersteuning en Jeugdwelzijn van de provincie Limburg
- 17 november: Cursus Levensreddend handelen, georganiseerd door Landelijke Kinderopvang vzw
- 27 november: Gespreksavond met minister van armoedebestrijding Ingrid Lieten, georganiseerd door Genootschap De Volle Maan en Limburgs Sociaal Forum.
- 29 november: Denkdag Coöperatieve Kinderopvang, georganiseerd door VBJK en Coopburo
- 10 december: Vorming Ziko-vo, georganiseerd door Landelijke kinderopvang vzw

Daarnaast organiseerden we op regelmatig basis supervisies. Op deze momenten wordt, onder externe begeleiding van Diane, dieper ingegaan op de problematiek, evolutie en aanpak van de kinderen. Vaak leidt dit tot nieuwe ideeën.

Wie werkte mee?

Personeel

Van januari tot november leidden Jasmien en Eli de opvang in goede banen. In oktober werd Jasmien terug zwanger en moesten we op zoek naar vervanging. Annelies kwam als eerste naar voor uit de selectie, maar kon pas starten in januari 2013. Om de overbrugging te maken draaide Thomas in november en december mee in de opvang. Annelies kwam reeds enkele dagen als vrijwilliger meedraaien.

Alweer dankzij de BNP Paribas Fortis Foundation hadden we de mogelijkheid om gedurende enkele maanden Thomas in dienst te nemen. In dit vroege stadium van de werking maken we hier dankbaar gebruik van om te zoeken naar een duurzame structuur die het voortbestaan van De Egeltjes kan garanderen.

Stages

Stages zijn een uitstekende manier voor een organisatie om enerzijds voeling te houden met nieuwe inzichten uit het bredere werkveld en anderzijds om beroep te kunnen doen op een paar helpende handen. Vermits een aantal opleidingen nauw aansluiten bij de werking van De Egeltjes besloten we om de eerste jaren onze werking te verrijken vanuit verschillende invalshoeken om daarna een evaluatie te maken en meer systeem aan te brengen. Er ontkiemde een samenwerking met de opleiding orthopedagogie van KHLIM, de opleiding ergotherapie van de PHL en de opleiding Jeugd- en gehandicapenzorg van het VTI.

In 2012 mochten we vanuit de KHLIM reeds Lotte als eerste stagiaire orthopedagogie ontvangen. Zij kwam de werking versterken van half oktober 2012 tot eind januari 2013. Het werd alvast een mooie wisselwerking waarbij geboden leerkansen zich vertaalden in een sterke bijdrage aan de werking op verschillende vlakken.

... en verder

BNP Paribas Fortis Foundation

Eind 2011 ontving De Egeltjes één van de Limburgse BNP Paribas Fortis Foundation Awards. Dankzij deze financiële duw in de rug konden in 2012 heel wat van de zaken worden gerealiseerd. We konden heel wat investeringen doen in de ruimte en materiaal aankopen dat ons pedagogisch aanbod versterkt. Belangrijker nog was dat we ruimte konden creëren om op zoek te gaan naar een structurele financiering, doordat Thomas gedurende enkele maanden het team kon vervoegen. Onze oprechte dank gaat dan ook uit naar de mensen van de Foundation

Veiligheid

De opvang werd in 2012 volledig in orde gemaakt inzake normen voor brandveiligheid en toegangsbeveiliging. We gingen hierbij verder dan strikt noodzakelijk. Zo zijn we ook in orde op het moment dat we de overschakeling maken naar een zelfstandig kinderdagverblijf. Ook omdat er regelmatig kindjes bleven slapen gelden strengere voorwaarden.

Er werden noodverlichting en blustoestellen op elke verdieping en een rookmelder in elke ruimte aangebracht.

Donderdag Veggiedag / Hartenboer

Gezonde voeding maakt (zelfs letterlijk) deel uit van een gezonde opvoeding. In dit kader nestelden twee gewoontes zich in de werking. Enerzijds halen we onze groenten en fruit bij Hartenboer. Dit verzekert ons dat we biologisch geteelde producten bieden die lokaal gekweekt werden; gezond en milieuvriendelijk met andere woorden. Anderzijds voerden we 'Donderdag Veggiedag' in, een initiatief van EVA (Ethisch Vegetarisch Alternatief) dat mensen aanspoort om op donderdag geen vlees te eten. Op die manier leren we de kinderen dat niet elke maaltijd vlees hoeft te bevatten en dat afwisseling gezond is.

Een paar bedenkingen

Het uitbouwen van een nieuwe organisatie is een proces met veel vallen en opstaan en hindernissen op de weg. Na twee jaar een dergelijk parcours te hebben gelopen willen we graag volgende bedenkingen kwijt.

Goed bezig, doe zo verder!

In de twee jaar dat De Egeltjes loopt merken we steeds meer dat we een gat in de markt, of beter een hiaat in het welzijnsaanbod hebben gevonden. We krijgen veel vragen, halen een hoge bezetting en krijgen goede reacties van gezinnen en partnerorganisaties uit verschillende hoeken.

Er is echter meer nodig. De Egeltjes kent op dit moment geen duurzame financiering. We maken ons sterk dat we ons aanbod op een relatief goedkope manier kunnen organiseren. De loutere onkostenvergoeding als onthaalouder biedt echter te weinig zekerheid voor de toekomst. We hopen er dan ook op mensen te vinden die bereid zijn mee na te denken hoe we deze 'doe zo verder' kunnen invullen.

IKG-plaatsen

De Vlaamse overheid wil de kinderopvang gevoelig uitbreiden en tegen 2020 moet het aanbod de volledige vraag dekken. Een belangrijk middel dat men hiervoor in handen heeft is de toewijzing van inkomensgerelateerde plaatsen (IKG). Het gaat om een systeem waarbij ouders voor kinderopvang betalen naargelang hun inkomen, maar waarbij het kinderopvanginitiatief een forfaitair bedrag krijgt per opvangprestatie. De Vlaamse overheid past het verschil bij.

De toewijzing van een aantal van deze plaatsen zou de basiswerking van De Egeltjes kunnen verzekeren voor de toekomst. De verdeling van deze plaatsen gebeurt echter zonder rekening te houden met cijfers rond kinderarmoede. Zo valt een gemeente als Sint-Truiden, met heel wat kansarme gezinnen, uit de boot, ten koste van gemeentes waar mensen vaak wel in staat zijn om een volledige dagprijs te betalen.

Daarom pleiten we ervoor om bij de toekenning van deze plaatsen wel kinderarmoede in rekening te brengen. Op die manier kan men een antwoord bieden op het Mattheüs-effect dat de kinderopvang in haar greep houdt (vooral de welgestelde gezinnen kunnen genieten van kinderopvang, wat hun kansen nog vergroot, terwijl kwetsbare gezinnen geen toegang vinden en hun kansen verder zien krimpen).

Dit signaal droegen we al uit naar meerdere beleidsmakers in de hoop om dat er bij de volgende uitbreidingsronde iets verandert aan de toewijzing van deze plaatsen. Onder andere Vlaams minister van welzijn en gezin Jo Vandeuren en minister van armoedebestrijding Ingrid Lieten, alsook de mensen van Kind en Gezin spraken we hierop aan.

2013, een bouwjaar

In 2012 vond een aardverschuiving plaats in de kinderopvang. 2013 zal een bouwjaar worden. Niet alleen werd een nieuw decreet rond opvang van baby's en peuters goedgekeurd, ook de lokale verkiezingen zorgen voor een nieuwe wind.

Het nieuwe decreet bepaalt nieuwe spelregels en structuren voor de Vlaamse kinderopvang. Heel wat zaken moeten nog duidelijk worden in de uitvoeringsbesluiten, maar de grote lijnen liggen al vast. Twee reacties zijn nu mogelijk. Ofwel wachten we af wat op ons afkomt, ofwel anticiperen we met de sector door samen te gaan zoeken naar manieren om de kinderopvang te structureren zodat we er allemaal bij winnen. Wij hopen op dit laatste en zien mogelijkheden in het idee van coöperatief ondernemen, waarbij samenwerking een sleutelbegrip is.

De lokale verkiezingen hebben ook in Sint-Truiden een nieuw bestuur aan het roer van de stad gebracht. Een nieuwe legislatuur betekent meteen ook nieuwe plannen. Iedereen wint erbij als deze plannen worden gemaakt in nauw overleg tussen beleidsmakers en het middenveld. Vanuit De Egeltjes zijn we in ieder geval bereid een constructieve bijdrage te leveren aan het beleid rond kinderopvang, armoede en opvoedingsondersteuning.

Een blik vooruit

De Egeltjes is in de afgelopen twee jaar goed op dreef geraakt. Deze dynamiek willen we niet verliezen. We hebben dan ook al enkele toekomstplannen klaar.

Duurzaam initiatief met een derde kracht

In de eerste plaats blijven we verder werken om van De Egeltjes een duurzaam initiatief te maken dat op langere termijn zeker kan zijn van zijn voortbestaan. Voor ons is het belangrijk dat we kunnen blijven doen wat we doen. Onder welke vorm of in welke structuur is van secundair belang.

Een volgende stap is de aanstelling van een derde persoon. Op die manier kan er meer ruimte komen voor het werken met gerichte pedagogische pakketten en het bieden van individuele ondersteuning, zowel aan kinderen als aan ouders. Ook het deelnemen aan extern overleg, zowel wat betreft individuele kinderen als beleidsmatige vergaderingen wordt hierdoor mogelijk gemaakt.

Oudercrèche

Een oudercrèche is kinderopvang waar ouders mee deel uitmaken van het DNA van de organisatie. Ouders spelen, eten en lachen mee met hun kinderen in de opvang. Ze vinden er een plek waar ze hun kind kunnen zien ontwikkelen in een sociale omgeving, waar ze kunnen uitwisselen met andere ouders en waar ze terecht kunnen met al hun vragen. Ze bepalen mee de dagelijkse werking en nemen deel aan het bestuur.

Nog meer dan nu willen we met De Egeltjes die richting uit. In 2013 zullen we concrete stappen zetten om hieraan te werken.

Babysitdienst

Gezinnen met een egeltje in huis beleven vaak zware momenten. Voor ouders is het goed dat ze af en toe een beetje afstand kunnen nemen en even op adem kunnen komen. Net voor deze ouders is het echter moeilijk om er even tussenuit te knijpen. Ze doen niet graag beroep op onervaren babysitters vanwege het vaak moeilijke gedrag van hun kinderen of het ontbreekt hen aan een netwerk van familie en vrienden die een avond op de kinderen kunnen letten.

Met De Egeltjes willen we deze gezinnen hierin tegemoet komen door het opzetten van een geprofessionaliseerde babysitdienst. We gaan daarvoor actief op zoek naar studenten in pedagogische richtingen of vrijwilligers met de nodige knowhow. Met gerichte vorming maken we hen weerbaar voor verschillende situaties. Ook streven we naar een vaste babysitter per gezin, zodat vertrouwen en gewoonte kan worden opgebouwd.

Dit jaarverslag is een uitgave van De Egeltjes vzw
(foto's op p. 1, 5, 29, 37, 43 en 48 door Philippe Delvaux)

De Egeltjes vzw
Slagmolenstraat 68
3800 Sint-Truiden

Website: www.egeltjes.be
E-mail: info@egeltjes.be
Gsm: 0487 90 67 67

Jaarverslag De Egeltjes 2012